

İŞLETME FİNANSI

FON KAYNAKLARI

FON KAYNAKLARI

Fonlar iki açıdan sınıflandırılabilir:

1. Fon Kaynağına Göre

- Öz Kaynak
- Yabancı Kaynak
- Oto Finansman

2. Vadelerine Göre

- Kısa Vadeli Fonlar (1 yıla kadar)
- Orta Vadeli Fonlar (1-5 yıl)
- Uzun Vadeli Fonlar (5 + yıl)

KISA VADELİ FON KAYNAKLARI

- Vadeleri 1 yıla kadar olan fonlar, kısa vadeli fonlardır.
- Kısa vadeli fonlar, genellikle, döner değerlerin finansmanı için kullanılmaktadır.
- İşletmenin döner değerleri ne kadar yüksek ise, kısa vadeli fon ihtiyacı da o kadar yüksektir.

KISA VADELİ FON KAYNAKLARI;

1. Ticari Kredi
2. Ticari Banka Kredileri
3. Avans
4. Stoklar Karşılığı Kredi
5. Finansman Bonosu
6. Factoring
7. Menkulleştirme
8. Diğer Kısa Vadeli Fon Kaynakları

1. TİCARİ KREDİ

- Ticari kredi veya satıcı kredisi, satıcının malını satabilmek için, alıcıya açmış olduğu bir kredidir.
- İşletmelerin en çok kullandıkları fon kaynaklarından biridir.
- Ticari kredinin işletmeye bir maliyetinin olduğu unutulmamalıdır.

Ticari kredinin iki kullanım şekli vardır

1. ***Açık Hesap*** : Alıcının satıcıya herhangi bir ödemede bulunmadığı ve satıştan doğan alacağın, satıcının defterine alacak, alıcının defterine borç olarak yazıldığı bir hesap türüdür.
2. ***Borç Senetleri*** : Satıcının, alıcıdan bono veya poliçe istemesidir.

2. BANKA KREDİLERİ

- Kısa vadeli banka kredileri, ticari bankalar tarafından en fazla 1 yıl süreli olarak işletmelere verilen kredilerdir.
- Satıcı kredisinden sonra en çok kullanılan kredi türüdür.
- İşletmeler, kısa vadeli banka kredilerini, işletme sermayesi ihtiyaçlarını karşılamak, alacak ve stok finansmanını sağlamak amacıyla kullanırlar.

TİCARİ BANKA KREDİLERİNİN ÇEŞİTLERİ;

1. Avans Kredisı
2. Cari Hesap Kredisı
3. Alacak Senetleri İskontosu
4. Açık Kredi
5. Kefalet Karşılığı Kredi
6. Akreditif Kredisı
7. Kefalet ve Teminat Mektupları

1. *Avans Kredisi* : İşletmelerin, bankalardan, senet, mal, menkul kıymet karşılığında avans şeklinde kredi kullanmalarıdır.

2. *Cari Hesap Kredisi* : Banka ve işletme arasındaki hesapların borç-alacak şeklinde tutulduğu ve işletmenin kullandığı kredinin ana para ve faiz ödemelerinin belirli dönemler sonunda yapıldığı, bir kredi anlaşmasıdır.

3. *Alacak Senetleri İskontosu* : Bankaların, işletmelerin ellerindeki alacak senedi tutarlarından belli bir iskonto ve kar payını düştükten sonra, kalanı işletmeye ödemelerdir.

4. ***Açık Kredi*** : Bankaların, işletmelerin veya kişilerin güvenirliklerine göre açtıkları kredilerdir. Banka, teminat istemez.

5. ***Kefalet Karşılığı Kredi*** : Kefil karşılığı kredi verilmesidir.

6. ***Akreditif Kredisi*** : Bankaların, akreditif açan ithalatçılara kullandırmış olduğu kredidir. İthalatçı, mal bedelini peşin ödemek yerine, mal gümrüğe ulaştığında bankaya öder.

7. ***Teminat ve Kefalet Mektupları*** : Bankadan nakit çıkışı gerektirmeyen, gayri nakdi kredilerdir.

3. AVANS

- İşletmelerin, gelecekte üretip satacakları mal ve hizmetler için, bugünden müşterilerinden avans adı altında, mal ve hizmet bedelinin bir kısmını peşin almalarıdır.
- Genellikle, rekabetin az olduğu sektörlerde faaliyet gösteren ve sipariş üzerine çalışan işletmeler tarafından kullanılır.

4. STOKLAR KARŞILIĞI KREDİ

- İşletmelerin, stoklarını karşılık göstererek, bankalardan kredi temin etmesidir.
- Stoklar iki şekilde karşılık gösterilebilir:

1. Koşulsuz Menkul Rehni : İşletmenin stokları üzerinde her türlü tasarrufa sahip olduğu fakat, bankanın haciz hakkının şimdiki ve gelecekteki bütün stokları kapsadığı rehin türüdür.

2. Koşullu Menkul Rehni : Malların seri numaralarının alındığı, belirli bir yerde saklandığı, kullanımının bankanın iznine tabi olduğu rehin türüdür.

5. FİNANSMAN BONOSU

- Anonim şirketlerin ihraç ettikleri kısa vadeli borçlanma senetleridir.
  - Vadesi, 90 günden az, 360 günden fazla olmamak üzere, 30 gün ve katları şeklinde belirlenir.
  - Finansman bonoları iskonto esasına göre satılmaktadır.
  - Küpür büyüklüğü 5 milyon TL'den az olamaz.
  - Taşındıkları güvenceye göre; A, B, C, D, E, ve F tipi olarak sınıflandırılmaktadır.
-

6. FACTORİNG

- Factoring, işletmelerin, genellikle kısa vadeli satışlardan doğan alacak haklarının factor adı verilen kuruluşlara satılmasıdır.
- Factor kuruluş, işletmeye, garanti, tahsilat, muhasebe ve finansman hizmetlerinin bir kısmını veya tamamını sunmaktadır.
- Factoring sürekli bir işlem olup, işletme alacaklarının tümünü factor'e devreder.

FACTORİNG'İN İŞLEYİŞİ

1. Satıcı işletmenin factor'e başvurması
2. Gerekli inceleme sonrası, factor'ün işletmeye teklifi
3. Factoring sözleşmesi
4. Alınan siparişlerin factor'e bildirilmesi ve onaylanması
5. Malların müşteriye gönderilmesi
6. Faturaların factor'e temliki
7. Factor'ün satıcıya ön ödeme yapması
8. Fatura bedelinin alıcıdan tahsili

7. MENKULLEŞTİRME

- Menkul kıymetleştirme, alacaklar ve benzeri varlıklar karşılık gösterilerek ihraç edilen, kısa vadeli, teminatlı borç senetleridir.
- 1970'li yıllarda, ABD'de ipoteye bağı menkul kıymetlerin ihracıyla başlamış, daha sonraları finansal kiralama alacakları ve kredi kartı alacakları menkulleştirmeye konu olmuştur.
- Türkiye'de 1992 yılında mevzuata girmiş, bu tarihten itibaren kullanılmaya başlanmıştır.

VDMK

- Varlığa Dayalı Menkul Kıymet (VDMK), menkulleştirmenin Türkiye'deki uygulaması olup, ihracçıların kendi ticari işlemlerinden doğan alacakları veya temellük edecekleri alacakları karşılığında ihraç edilen kıymetli evraklardır.
- VDMK, doğrudan veya alacakların temellükü suretiyle dolaylı olarak ihraç edilebilir.
- **VDMK'ya Konu Alacak Türleri:**
- Tüketici Kredileri
- Konut Kredileri
- Finansal Kiralama Sözleşmelerinden Doğan Alacaklar
- İhracat İşlemlerinden Doğan Alacaklar
- Taksitli Satışlardan Doğan Alacaklar

VDMK İHRACINA YETKİLİ KURULUŞLAR

- Bankalar
- Finansal Kiralama Şirketleri
- Genel Finans Ortaklıkları

ORTA VADELİ FON KAYNAKLARI

- Orta vadeli fon kaynakları, genellikle vadeleri 1-5 yıl arası olan fonlardır. Bazı ülkelerde, 10 yıla kadar olan fonlar da orta vadeli fon kapsamında değerlendirilmektedir.
- Orta vadeli fonlar, işletmelerde devamlılık taşıyan fon gereksinimleri için kullanılır.

ORTA VADELİ FON KAYNAKLARI:

- Orta Vadeli Banka Kredileri
- Sigorta Şirketlerinin Orta Vadeli Kredileri
- Makine ve Teçhizat Karşılığı Orta Vadeli Kredi
- Leasing
- Forfaiting

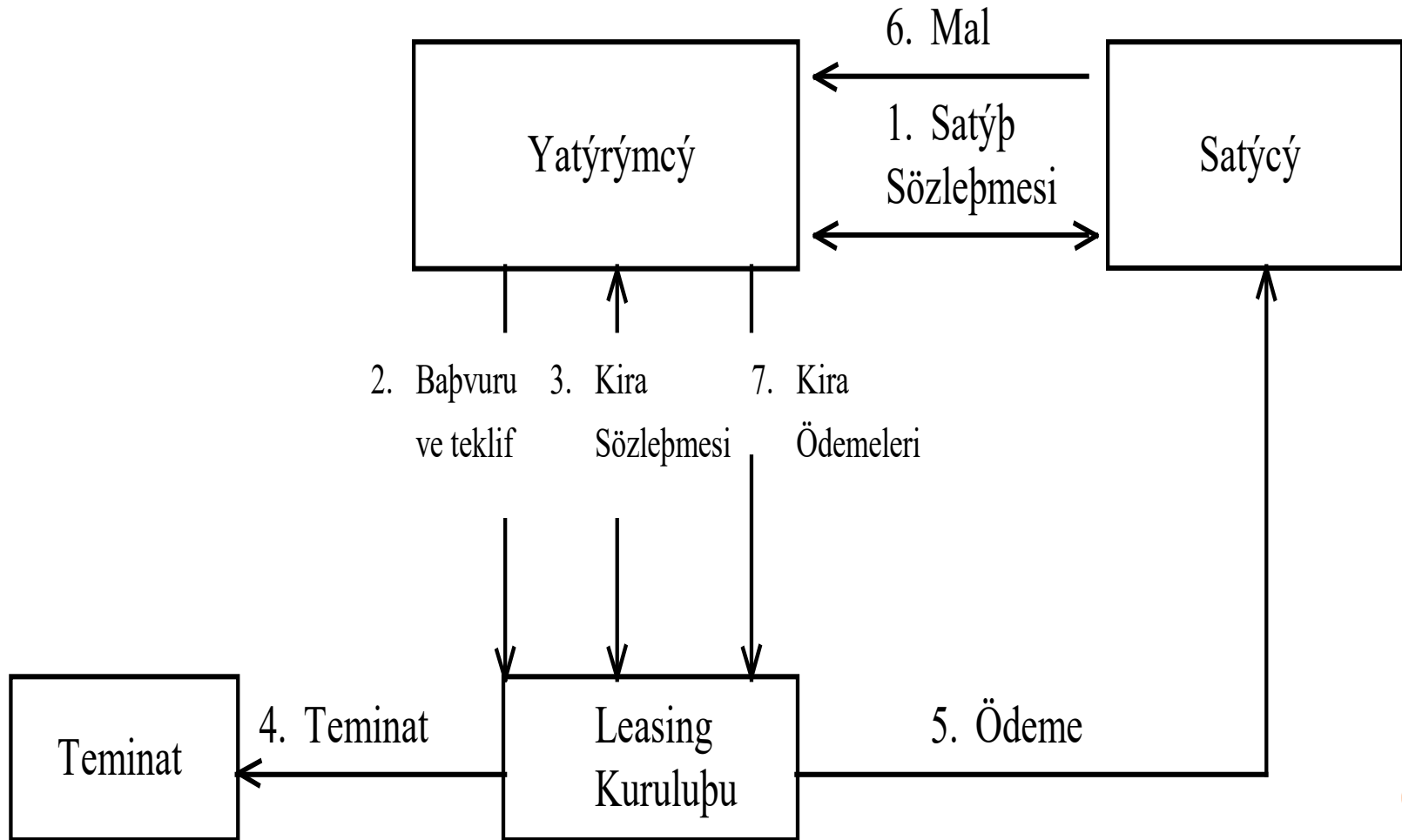

LEASİNG

- Leasing veya Finansal Kiralama, belirli bir süre için kiralayan ve kiracı arasında imzalanan ve üreticiden kiracı tarafından seçilip, kiralayan tarafından satın alınan bir malın, mülkiyetini kiralayanda, kullanımını ise kiracıda bırakan bir sözleşme olup, malın kullanımı belirli bir kira ödemesi karşılığında kiracıya bırakılmaktadır.

LEASİNG SİSTEMİNİN İŞLEYİŞİ

LEASİNG

(FİNANSAL KİRALAMA) TÜRLERİ

- ***Faaliyet Kiralaması*** : Tüketim mallarına yönelik, kısa vadeli, önceden haber vermek suretiyle feshedilebilen, bakım, onarım gibi hizmetlerin kiralayana ait olduğu kiralama türüdür.
- ***Finansman Kiralaması*** : Kiraya verenin, kiralanana mala ait bütün risk ve menfaatlerini, aynen malikmişçesine kiracıya devrettiği, orta ve uzun vadeli, önceden feshedilemeyen kiralama türüdür.

- ***Satış ve Geri Kiralama*** : İşletmenin, arazi, bina, makine ve teçhizat gibi sabit varlıklarını leasing şirketine satması ve tekrar geri kiralamasıdır.
- ***Yurt İçi Finansal Kiralama*** : Kiracı ve kiralayanın aynı ülkede olması durumunda söz konusu olan kiralamadır. Kiralanan malın ithal olup olmamasına göre, ithalatsız ve ithalatlı yurt içi kiralama olarak ikiye ayrılır.
- ***Uluslar arası Finansal Kiralama*** : Kiracı ve kiralayanın farklı ülkelerde olması durumunda, söz konusu olan kiralamadır. Kiracının, gümrük muafiyetli teşvik belgesine sahip olup olmamasına göre, gümrük muafiyetli ve gümrük muafiyetsiz uluslar arası finansal kiralama olarak ikiye ayrılır.

FORFAITING

- Forfaiting, kredili mal ve hizmet ihracatından doğan ve gelecekte tahsil edilecek, orta vadeli bir alacağın, vadeden önce satılarak, tahsil edilmesidir.
- Senetli ve senetsiz alacaklar, forfaiting konusu olabilir. Fakat, uygulamada, bono ve poliçe gibi senetlerle temsil edilen alacaklar, forfaiting'e konu olmaktadır.
- Forfaiting'de vade, 6 ayla 10 yıl arasında değişmektedir.

- Makale önerisi:
- Myers S. C. ve Majluf, N. S. “Corporate Financing and Investment Decision When Firms Have Information That Investors Do Not Have,” *Journal of Financial Economics*, 13(2), 1984, 187-221.
- Taşdemir, M., “Belirsizlik Altında Tercihler ve Beklenen Fayda Modelinin Yetersizlikleri, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2007/1, 307-318

- KAYNAKÇA
- İşletmelerde Finansal Yönetim (Prof. Dr. Ali Ceylan, Doç Dr. Turhan Korkmaz), 9. baskı, EKİN kitabevi
- Finansal Yönetim (Öztin Akgüç), 7. baskı, Avcıol basınyayın
- İşletme Finansı (Mehmet Bolak), Birsen Yayınevi

Sağlıkla Kalın
İyi Çalışmalar Dilerim

